ב״ה

בפתח הגיליון נסקור בקצרה את המאמרים הרואים בו אור:

י׳ גרוסמן עורך ניתוח ספרותי השוואתי בין סיפור שליחות יוסף לאחיו בשכם, ובין סיפור שליחות דוד אל אחיו אל המחנה קודם הקרב עם גלית. בין שני הסיפורים קשרי סגנון רבים, והמחבר עומד על משמעותם. הכותב סבור ששליחויות אלה פעלו פעולה חינוכית על השליח עצמו והכשירוהו לקבלת תפקיד מנהיגותי בהמשך דרכו.

מ׳ ברויאר מבאר כדרכו את הסתירה שבין פשוטו של הביטוי ״עין תחת עין...״ לבין מדרשו הבא בקבלת חז״ל. לדעתו, פשוטו של מקרא הוא ׳עין תחת עין - ממש׳ ואילו ההלכה שנמסרה בתורה שבעל-פה ׳עין תחת עין - ממון׳ נובעת מכך שהתורה חסה על ממונו של הנחבל יותר משהקפידה על עונשו של החובל.

נ׳ אבנרי מנתח את המשמעות הרעיונית של ההבדלים שבין דיני החטאות השונות המנויות בויקרא ד׳, ואת הלקחים החינוכיים העולים מהן. דבריו מתבססים על דברי חז״ל בהלכה ובאגדה ועל דברי המפרשים.

ר׳ וולפיש עורכת ניתוח ספרותי השוואתי בין שתי פרשות סמוכות: שמ״א י״ג-י״ד (המלחמה בפלשתים) ושמ״א ט״ו (המלחמה בעמלק). בין הסיפורים קשרים ספרותיים המעמידים את הקורא על דמותו של שאול ועל הפגמים בה, פגמים שהביאו להעברתו מן המלוכה.

א׳ בזק מבאר מהם התרפים וכביר העזים ששמה מיכל במיטת דוד, בבורחו מפני שאול (שמ״א י״ט), על פי תרגום השבעים. לפירושו - התרפים וכביר העזים, וכן החצים המופיעים בפרק הבא - כל אלה כלי נַחַש, והוא מבאר את משמעות השימוש בהם.

א׳ סמט מנתח את פרשת מינוי אלישע בידי אליהו (מל״א י״ט, יט-כא), פרשה המחזקת שלושה פסוקים, ניתוח סטרוקטורלי ספרותי, ועומד על המשמעויות הדקות של כל פעולה ופעולה דרך עיצובה המבני והסגנוני.

במאמרו של ש׳ בן דוד התמודדות עם שאלת זמנו של ספר חבקוק ועם הרקע ההיסטורי שבו אמורים דבריו. לדעת המחבר, ספר חבקוק מהווה התייחסות נבואית למותו של יאשיהו בקרב מגידו.

במדור הערות, בהמשך למספר מאמרים שראו אור במגדים בשנים האחרונות, מציע ח׳ לחמיש פירוש חדש לפשר יחסו של יוסף אל אחיו משהגיעו למצרים.

ועוד עמנו שתי תגובות למאמרים שנתפרסמו בגיליונות האחרונים: בנושא חטא אדם הראשון בעץ הדעת, ופירוש הכתוב בשמ״א ו׳, יט.

המערכת

English summaries

Y. Grossman presents a comparative literary analysis of two Biblical narratives, Yosef being sent to visit his brothers in Shechem and David being sent to his brothers before the battle with Goliat. The author discusses the significance of the numerous stylistic links between the two. He claims that in both cases, the experience had an educational effect, preparing Yosef and David for a leadership role in the future.

M. Breuer applies his analytic method to the contradiction between the literal meaning of the verse, "An eye for an eye", and its midrashic interpretation. His opinion is that "an eye for an eye - literally" is the simple meaning of the verse, while the halachic formulation, "an eye for an eye - payment", expresses the greater concern of the Torah for the economic welfare of the victim rather than the appropriate punishment of the criminal.

N. Avnery analyzes the conceptual significance of the differences between the various sin-offerings enumerated in Vayikra 4 and the educational lessons that may be derived from them, based on rabbinic teachings, both halachic and aggadic, as well as later commentators.

R. Walfish presents a comparative literary analysis of I Sam. 13-14 (war with the Philistines) and I Sam 15 (war with Amalek). The literary links between the two underline the character faults of Shaul, faults which will eventually lead to the loss of his kingship.

A. Bazak explains the nature of the terafim and the kevir izzim which Michal placed in David's bed when he fled Shaul (I. Sam. 19), based on the Septuagint. He claims that these two items, as well as the "arrows" which appear in the following chapter, are tools of divination, and he explains the significance of their utilization.

E. Samet offers a structural and stylistic analysis of the three verses describing the appointment of Elisha as Eliyahu's successor (I Kings 19, 19-21), clarifying the subtle meaning behind each action.

The historical context of Habakkuk is discussed by S. Ben-David. The author claims that this book represents a prophetic reaction to the death of King Yoshiyahu at the battle of Megiddo.

Comments and Responses: Continuing a discussion found in several previous issues of Megadim, H. Lachmish proposes a novel explanation of Yosef's treatment of his brothers when they arrived in Egypt.

Two topics appearing in previous issues of Megadim elicit responses: Adam's sin, and the interpretation of I Sam. 6, 19.